

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17 s. n.

 Helye a lap szellemi
részét illetően minden
közleményre intézkedik.

Kiadónival

 Kaposvár, Zárda-utca
17 szám
hova az előfizetések
és a lap szövegváltozásai
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

A szocializmus Somogyvármegyében.

Kristóffy belügyi ügyvivőnek a nemzetközi szocialista barátaival való paktálása és taktikázása Somogyvármegyében is érezteti hatását.

Csökölyben folyó hó 3-án tartottak a szocialisták „nyilvános népgyűlés”-t, melyre Gróf Széchenyi Aladárt, a nagyatádi választó kerület függetlenségi és 48-as pártjának elnökét is meghívták.

A meghívóra a gróf ur levélben válaszolt.

Ugy a meghívót, mint az erre küldött választ az alábbiakban közöljük:

Csokonya, 1905. aug. 31.

Nagyméltóságú

Gr. Széchenyi Aladár függetlenségi pártelnök
urnak

Lábod.

Alulírott tisztelettel értesitem méltóságodat, miszerint 1905. évi szeptember hó 3-ik napján d. u. 3 órakor Csököly községben nyilvános népgyűlést tartunk, melyre méltóságodat, pártunk megbízásából van szerencsém tisztelettel meghívni. Tárgy: Az általános titkos választói jog. Abban a hitben, hogy méltóságod a népjogok híve, reméljük, hogy nem fogja együlműködésünk felajánlását visszautasítani és elfog jönni, hogy

ezen szent célért folytatott küzdelmünkben bennünket személyes megjelenésével támogasson.

Szíves megjelenését, kérve maradtam illő tisztelettel:

A szociáldemokrata párt megbízásából
Gyura János
kerületi pártelnök.

Lábod, 1905. szept. 3.

T. cz.

Gyura János urnak

Csokonyán.

Mult hó 31-éről keltezett meghívását a Csökölyben tartandó népgyűlésre köszönettel kezeimhez vettem. Nem jelenhetvén meg kötelességemnek tartom nézetemet elmondani e levélben.

A szociáldemokrata párt teljesen felült Kristóffy József belügyminiszeri ügyvivő urnak és föl hagyja magát általa használni nem nagyon dicséretes céljainak elérésére. Ugyanis Kristóffy ur még 3 évvel ezelőtt egészen másképen beszélt, ő akkor a választói jog kiterjesztését még nagy szerencsétlenségnek tartotta, ma pedig egyszerre nagy híve lett ennek az eszmének.

Ezen fölötté gyanus változásnak

csak egy rugója van, hogy ezzel a fölkapott jelszóval mozgósítsa a tömegeket az egyesült ellenzéki pártok ellen, kiknek hazafias kötelessége, hogy a téli választáskor a választóközönség által nekik nyújtott bizalom alapján megmaradjanak szilárdan azon program mellett, melynek egyik sarkalatos része, hogy a hadseregben végre valahára érvényesíteni kell a magyar nyelvnek jogait. Ennek a programnak egy másik szintén sarkalatos része a választói jognak tetemes kiterjesztése. Nem értem tehát, hogy miképpen ülhetett föl a t. szociáldemokrata párt Kristóffynak, hogy állást foglalt az egyesült ellenzéki pártok és a velük tartó függetlenségi és 48-as párt ellen, mely már réges-régen, még mielőtt a szociáldemokrata pártnak nyoma is lett volna Magyarországon, már hangoztatta az általános titkos választói jogot. Ha az egyesült ellenzéki pártok kormányra kerülnek érvényesíteni fogják a hadseregben a magyar nyelvnek jogait és keresztül fogják vinni a választói jognak kiterjesztését; ez a két dolog ma egy egész programot képez, melyet nem lehet ketté választani.

T Á R C Z A.

A szenzáció.

(Dánból.)

Írta: Th. Andersen.

Nielsen Péter barátom egyike a legötletesebb embereknek, akit a természet szinte tulzott bőkezűséggel áldott meg felfurfangos humorral. Ezt a természeti adományt nem is hagyja parlagon heverni, megragad minden alkalmat arra, hogy valakivel tréfát üzzön.

Nemrég tréfálkoztam vele az utcán. Ezzel állított elém:

— Fél palack portói borban fogadok veled, hogy öt perc alatt akkora csödületet teremtek itt az utcán, hogy a közlekedés is megakad. Pedig el sem mozdulok a helyemről.

El akartam menekülni e veszélyes közelségből, de karon ragadt s nem eresztett.

— Egy tapottat se! Itt maradsz. Bámuld meg ezt a háztetőt!

Fölnéztem, de nem láttam azon semmi különösét.

— Nincs is azon semmi látni való, hanem azért csak bámuld.

És mind a ketten bámulni kezdtük a háztetőt.

Néhány pillanattal később egy inasgyerek állt mellénk, hogy ő is láthassa,

amit oly figyelemmel vizsgálunk. Ekkor egy idősebb asszony jött hozzánk és megkérdezte az inasgyereket, hogy mi történt?

— Csak egy madár röpült épen erre, — magyarázta emez.

Az asszonyság nagy buzgón azon igyakezett, hogy megpillanthassa a madarat, de egy henteslegény, aki hallotta az inas megjegyzését, rászólt:

— Ha a madár elrepült, nincs is több látnivaló rajta! — és elment.

Nielsen barátom szenzációját még sem sikerült azonban így a csirájában elfojtani, mert csakhamar mellettünk termett egy fiatal hölgy, aki megkérdezte az öreg asszonyságot, hogy mi történt.

— Azt mondják, hogy egy madár szabadult ki, de úgy látszik, valaki elfogta ott egy ablakban — volt a válasz.

A fiatal hölgy természetesen állva maradt s vele együtt ket suhancz, akik a felvilágosítást hallották. Ugyanekkor három ur is csatlakozott hozzánk különböző irányból, akik sokkal előkelőbbek voltak, semhogy kérdezősködjének; agyszerűen megállottak, felbámultak a háztetőre és annyit láttak, mint mi többiek.

Mind több és több ember tódult össze, akik feszült figyelemmel fürkésztek a magasba. Nehány perc alatt ketszáz főre rugó tömeg gyűlt össze. Szerencsére nem volt rendőr a közelben: tudvalevő dolog, hogy soha sincsenek keznel, ha csödület támad.

— Mi történt? kerdeztek össze-vissza.

— Ej, csak egy madarat lopott valaki azután befutott ebbe a házba — felelte egy suhancz az idős asszonytól kapott értesülés alapján.

— Mit mond ez a gyerek? — kérdezte egy férfi, aki nem hallotta jól a suhancz választát.

A tömeg ekkor már annyire fölszaporodott, hogy a kocsi alig törhetek rajtuk keresztül. A házban lakó emberek, akik ablakukból a csödületet láttak, lefutottak, hogy az okot tudakolják.

— Mégis csak különös, hogy ilyenkor nincs rendőr a közelben!

— Te maradj itt, Thorwald! — mondja egy izmos, hatalmas testű gyümölcskereskedő a társának; — majd én fölmegek és megnezem mi történik ott.

És kalapján hetykén félre csapva, be-
megy a házba.

Az utca kövezete most már nem is látszik a sok embertől, pedig alig mult tíz perc, amióta a csödület kezdődött. Minden kora és rangú emberek: iskolásfiúk, inasgyerekek, katonák, uracsok, kisasszonykák, csak épen rendőr hiányzik. Hirtelen százhangu kiáltás tör ki a tömegeből:

— Ott van!

És a gyümölcskereskedő feltesttel kihajol egy padlásszobából es lekiált:

— Thorwald! Rámzarták a padlást.

Hozz hamar föl egy lakatost.

De Thorwald elbukik egy széles em-

A mi a magam személyét illeti, mint a függetlenségi és 48-as párt-
nak felkes hiva szintén óhajtom az
általános titkos választói jogot, de
azzal a korlátozással, hogy csak
olyan önálló 24 éves férfiak lehet-
nek választók, kik magyarul írni és
olvasni tudnak.

Ezen korlátozás nélkül nem kell
nekem az általános titkos választói
jog, mert én első sorban magyar
hazafi vagyok. Különbözik pedig ide
mellékelek egy kis nyomtatványt,
melyet e napokban a „Hazánk“ című
napilap augusztus 31-iki számából
ollóztam ki.

Ebből láthatja, hogy a szociál-
demokrata pártot, *hires vezérei* ala-
posan kihasználják és orránál fogva
vezetik oda, a hova nekik tetszik.

Hazafias üdvözléssel

Széchenyi Aladár gróf

a nagy-átádi választó kerület
függetlenségi és 48-as pártjának
elnöke.

A „szemétnép“.

Impozáns és jelentőségteljes ünnepely
volt a múlt vasárnap *Battonyán*.

A csanádnegyei ellenzék rendezte a
hazafias szép ünnepélyt, nagynevű fiának,
Justh Gyulának tiszteletére.

Mindenki várta és gondolta, hogy
ezen ünnepélyen *Justh Gyula* fontos poli-
tikai kijelentésket fog tenni. De hogy
olyan nagyfontosságú, bátran szenzációs-
nak mondható nyilatkozatokat tegyen, hogy
hatalmas beszédnek minden egyes szava
annyira súlyos legyen mindazokra, kik ma
alkotmány és törvény ellenére intézik ha-
zánk közügyeit: mindenki várakozását jól-
első megnyugvással haladta túl.

A beszéd azon részét, mely a jelen-
legi kormányról foglalkozik itt közöljük:
Tiszteit barátaim! A választások al-
kalmával január 26-án itelt a nemzet. It-
lete mi nem hívtuk fel a nemzetet. Nem
mi provokáltuk, habár kijelentettük mindig,

hogy mi a nemzet itéletétől nem félünk.
A nemzet itelt s sajtóságaos tünet, hogy mégis
nem a nemzet akarata érvényesül ma a kor-
mányzatban, hanem egy olyan irányzatnak
az akarata érvényesül, melynek pártja az
országgyűlésen nincs, mert hiszen az utolsó
június 21-iki országgyűlésen az országgyű-
lés összes pártjai bizalmatlanságot szavaz-
tak az új ügyvezető kormányra. Azt mond-
ják tisztelt barátaim, hogy koalíció nem
akar kormányt vállalni. Hát kérem ebben
van valami igazság is, valami nem igaz is.
Nem igaz benne az, hogy a koalíció ab-
ban az esetben, ha programját elfogadja
a törvényhozás másik faktorja, hogy akkor
nem akarnak vállalkozni a kormányra. Igaz
pedig az, hogy nem vállalkozik a kormány-
zatra mindaddig, amíg a programját meg
nem tudja valósítani.

Nos tehát kérem, ezért kárhozzatni
kell a koalíciót? Hiszen ez az önmegta-
gadásnak, az önzetlenségnek, a hazaszere-
tetnek legfenyesebb tanubizonysága. Mert
hiszen 67 óta, tájadalom, az összes állam-
férfiak és összes többségeink valahányszor
megkínálták azzal, hogy a hatalomban részt-
vegyenek, akkor ők elveiket könnyű szer-
rel felredobták, csak azért, hogy a hata-
lomra juthassanak. Ezért volt a politikai
életünk megmetyelvezve, ezért voltak a mi
államférfiaink és a mi politikai többségeink
mind kompromittálva ország-világ előtt. Mert
hiszen mindenütt, széles e világon, de kü-
lönösen a becsi és udvari körökben az a
nézet volt elterjedve arról az országról,
hogy ez csupa streberekből áll, csupa olyan
egyenekből, akik a közert semmit, hanem
az egyéni érdekert akarnak mindent csele-
kedni és ez volt azután az oka annak, hogy
évtizedeken keresztül ebben az országban
sohasem a nemzet akarata érvényesült,
hanem mindenkor a becsi akarat érvénye-
sült: érvényesült pedig azért mert a kor-
mányterületen és partokban nem volt meg
az az erő, mely kívántatik ahhoz, hogyha
az elveit nem tudja diadalra juttatni, akkor
inkább hagyja ott a hatalmat, de egyedül
az elvekhez ragaszkodik, mert csak úgy
boldogulhat a haza, csak úgy lehet az or-
szág jövőjét újabb ezerevre megállapí-
tani, ha az államférfiak nem a hatalomhoz,
hanem az elvekhez ragaszkodnak.

Nos tehát, tisztelt uraim, kárhozzatni
kell-e azért a koalíciót, hogy elvek nélkül
és elvek árán nem akar a hatalomban részt

venni? Lehet-e kárhozzatni a koalíciót
azért, hogy nem a hatalomhoz, hanem az
elvekhez ragaszkodik?

Hiszen ha egyéb haszna nem volna
és nem lett volna annak a nagy küzdelem-
nek, amely január 26-án a legutóbbi vá-
lasztások alkalmából lefolyt az országban,
az már magában véve megbecsülhetetlen
kincs, hogy megtörte a mai többség azt a
pártot, amelyről ország-világ előtt és külö-
nösen az udvari körökben el volt terjedve
hogy ez országban minden államférfi csak
pipotyá népség, a mely a hatalomért min-
denre kész és mindenre képes. Ha egyéb
érdeme nem volna a koalíciónak, ez olyan
érdeme, amiért dicsőíteni kellene azt és
erte dicsőimuszta zengeni a Kárpátoktól az
Adriáig.

Nos tehát kérem, mi nem vállalunk
kormányt elvek nélkül. Ez igaz, ez nem
kárhozzatandó, hanem dicsőítendő és kérem
azután, miután azt mondja a koalíció, hogy
nem vállalkozik kormányra, vállalkozott
egy olyan kabinet, amely még június 21-én
azt hangoztatta, hogy ő csak ideig-óráig
marad kormányon, hogy nekik az a fel-
adatuk, hogy a korona és a nemzet között
telmerült differenciákat kiegyenlítsék, hogy
a koalíciót kormányra segítsék.

Ezt mondták június 21-én, a Ház
naplói és az újságok tanuskodnak arról.
Igaz ugyan hogy én ismerve azokat az
egyéneket, a kik ezeket a nyilatkozatokat
tehték, az első percztől kezdve kételkedve
fogadtam, hogy vajjon őszintek-e az ő
nyilatkozataik. Nekik kapóra jött a kormány-
zas olyankor amikor senkisémm vállalkozott
reá, mert hiszen negyvenketten utasították
azt vissza, hogy foglaljanak a kabinetben
tárczat. Senkisémm vállalkozott mondhatnám
csak ez a szemétnép vállalkozott.

Tiszteit uraim! Alig telt el azonban
néhány hét, az én kételkedéseim már is ig-
zolva voltak, mert mindjárt lehetett látni,
hogy ezek nem arra törekcsenek, hogy ki-
békítsék a koronát a koalícióval, nem arra,
hogy a koalíciót a kormányra juttassák,
hanem az első percztől kezdve odahatol-
tak, hogy az ellentétet, mely a korona és a
nemzet között fennáll, még élesebbé tegyék.
Az a törekvésük, hogy a koronát egészen
elidegenítsék a koalíciótól és a koalíció
utján a nemzeti törekvéséktől.

Hiszen ma már látjuk azt, hogy úgy
rendezkednek be, mintha az emberi kor leg-
szélsőbb határáig akarnának a kormányon
maradni. Ők nem bekeltetni akarnak, hanem
mindenféle csalafintasággal csak egy cél-
t elérni, hogy mentől tovább maradjassanak
a hatalmon. Azután látjuk megint, hogy
ők milyen uton módon akarnak ma most
a koalícióval szemben többséget az or-
szágban. Mondhatnam, undor fogja el az
embert, mert olyan emberek, akik alig né-
hány évvel ezelőtt, alig néhány hónappal
ezelőtt kinyilatkoztatták, hogy az általános
választói jogot mindenütt lehet követelni,
csak Magyarországon nem, hogy aki Ma-
gyarországon követeli, az hazaáruló, azok
ma odaallanak, odavetik az általános vá-
lasztói jogot nem azért, hogy megvalósít-
sák, hanem miért?

Azért vetik oda, hogy eket verjenek
a nemzet testebe azért, hogy a nemzet kü-
lönöző osztályait egymás ellen felizgas-
sák, nem törődve azzal, hogy ennek az ad-
haréznak mi lesz a következménye. Eset-
leg lehet ennek a szegény hazának vég-
pusztulása és romba dőlte. Mit nekik ez?
Mit törődnek ők azzal, csak néhány hónapig
meghosszabbítsák életüket. Akik magyaror-
szág történelmet végiglapozták, különösen
annak az utolsó negyven évét, mit tapasztal-
tak. Tapasztalhatták azt, hogy osztrák csá-
szari hatalom, a Habsburgok, valahányszor
Magyarországban valami nemzeti törekvés
kezdett előre kapni, abban a perczen igye-
keztek Magyarország különböző osztályait,
felekezeteit és nemzetiségeit egymás ellen
usztítani.

ber hata mögött úgy tesz, mintha mit sem
hallott volna.

Tehát valánennyien látták a tolvajt.

Nielsen Péter barátom ekkor hozzam
hajol:

— Megnyertem a fogadást, a fél üveg
portói bort.

Időközben ismét eltűnt a gyümölcs-
árus a padlásablakból.

— Nem ózitek, hogy valami füstöl?
Kérdézi valaki és nyomban szazán is érezni
velik a füstöt.

— Fölgyújtja a házat!

— Rendőrt!

— Ertesíteni kell a tuzoltókat.

A tönég egy része szettutott, hogy
rendőrt kémsen elő; masok tüzizlamat hor-
cznak szet a városban.

— Nem gondolod, hogy most már el-
illanjunk, meiót a rendőrok megérkeznek?
— Keidezem Nielsen Péter barátomat. Ő
azonban azt veli, hogy maradjunk csön-
cezen s várjuk be a dögök leolvasat.

Jébtrol-bahol sűrű emberáradat to-
leigott. Egy utczanassioránus főkapaszkö-
gott egy iara és leszéceet intézett a tömeg-
lez. Azután senki sem hallgatott rá.

Most élénkület kezdett a sokaság.
Hárcm rejder kézeccéit. Kettén behatol-
tak a gyanus haz kapuján, a harmadik ki-

vül maradt örnek. Ugyane pillanatban meg-
jelent ismét a padlás ablakban a gyümölcs-
árus feje és dühösen nezeit szet a gyüle-
kezeten; megkiserlette, hogy kimásszek a
tetőre; de ez nem sikerült s a nép, amely
feszületen figyelt minden mozdulatára, lesve
lete a pillanatot amikor lefogják.

Egy újság riportere épen mögöttünk
állott; huszan is beszéltek hozzá, hogy a
tényállásról tájékoztassak. A riporter jegy-
zeteket csinált a zsebkönyvebe és megeie-
gedetten mondogatta:

— Jó kis dolog! . . . csinos szenzá-
ció! . . . lesz ebből skandalum!

— Látod, — sugta a fulembe Nielsen
Péter — ez az emker meg pénzt is szerez
az ötletem révén.

Ismét mozgalom tamadt a csődület-
ben. A két rendőr néhány száz ember elén
az őrszobába vezette a gyümölcsárust, aki
emberfőlötti erővel, de haszontalanul ru-
gaszkodott, hogy elszabaduljon.

— Ez aztán sikerült! — mondta Ni-
elsen Péter büszkén. — Várakozáson telul
sikerült! Most gyertünk és igyuk meg a
félpalack boromat.

Ablán a pillanatban, amikor a rend-
őrok elhurcztolták az ártatlan gyümölcsárust,
megjelent az első tüzoltókocsi a szintéren.

Ez tehát, amit most az ügyvezetők csinálnak, ami egyenlő a hazaárulással az nem egyéb, mint ennek a hagyományos osztrák politikának folytatása. Nem oda törekcsenek, hogy ezt a szegény hazánkat megvédelmezzék minden osztály, minden nemzetiségi és felekezeti harcztól, mert hiszen ezek még erősebb nemzetet is végromlásba sodornak, hanem önző érdekből egymásra uszítják oly mértékben, hogy meg attól sem riadnak vissza, hogy ők maguk toborozzák össze az osztályokat, népeket arra, hogy szeptember 15-én ostromolják meg a képviselőházat.

Nos tehát, ilyen helyzetben, amikor a főcél a nemzeti karatnak letérése, akkor minékünk tágitani nem szabad. A nemzet öntudatra ébredt és hiába minden igyekezet, hiába fenyegetés, hiába ígérlet mi nem fogunk megretteni. Si fractur illabatur orbis, ott fogunk állani és inkább meghalunk. Eljén a szabad Magyarország.

Justh beszéde után *Kossuth* Ferencz beszélt nagy hatással, utána pedig a többi jelen volt képviselők, mire a lelekemeió ünnepe véget ért.

Ezekhez az emberekhez ment a »kaposvári deputáció« apró-cseprő dolgokért könyörögni, a kiktől mas hazafias város még ezüst tálcán kinalva sem fogad el semmit.

A vármegye közgyűlése.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága a múlt hetfőn délelőtt 11 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését, azt megelőzőleg agyanaznap délelőtt 9 órakor pedig az állandó választmány ülése volt. Míg a megelőző este az ötvenes bizottság ülésezett.

A közgyűlésnek már alig akadt egyéb dolga, mint az ötvenes bizottság javaslatai alapján az állandó választmánynak határozati javaslatait egyhangulag határozattá emelni.

Az állandó választmány ülése azonban sokkal érdekesebb volt.

Általános megbotránczás tárgyát képezte Kaposvár rd. városnak a negye tiltó határozatával szemben tanusított magatartása és azon eljárása, hogy tityet hányva a tiltó határozatra a befolyt fogyasztási adókat beszállította a kir. adóhivatalba s ekkent az alkotmányellenes kormány rendelkezésére bocsátotta.

A vitában *Szalay* Károly, *Pallavicini* Ede ögróf, *Rusa* Ernő dr., *Kapotsfy* Jenő és *Bakonyi* Ferencz vettek részt. A mely után az állandó választmány az ötvenes bizottság javaslata folytán egyhangulag a magáéva tette azon határozati javaslatot, hogy az alispán sürgősen teljesítsen a vizsgálatot a város ellen s annak eredményéről az októberi rendkívüli közgyűlésen jelentést tegyen.

Az állandó választmány ülését követő közgyűlés a következő határozati javaslatokat fogadta el:

1. Arra az esetre, ha az ügyvivő-kormány a vármegyével szemben az állami javagalmazást beszüntetne, a tisztviselők érdekében a vármegye közönsége felhivandó hogy potadokeppen eddigi állami adójuk 20 százalékat hszek be, amely pénzből, valamint a rendelkezésre álló vármegyei alapokból utalványozzák ki a tisztviselők fizetését a törvényes állapot beállásáig.

2. A többi törvényhatóságok megkeresendők, hogy a nemzeti ellenállásra vonatkozó határozataikat közöljék, egyben felhivandók, hogy egy-egy közös nagygyűlésen állapítsák meg a törvényhatóságoknak az alkotmány védelmére irányuló további magatartását.

3. Mivel Kaposvár város a fogyasztási adókat behizete az állami adóhivatalba

az alispán sürgős vizsgálatot teljesítsen ellene.

4. Szigetvár és Szobb nagyközségek fogyasztási adómegváltása adónak tekintendő és mint ilyen visszatartandó

5. Barcs nagyközség képviselőtestülete elhatározta, hogy a fogyasztási adókat befizeti, ezt a határozatot a törvényhatóság semmisítse meg.

E javaslatokat a nagy számban összegyűlt közgyűlés egyhangulag fogadta el.

Tallian Gyula főispán a 3. 4. és 5. pont alatt foglalt határozatokat, amit eddigi magatartása után nem is csodálunk megeliebbezte.

H I R E K.

Uj segélyegylet van alakulóban, melyre az alirasok már javában folynak is. A következő aláírási ivet bocsátották ki az alakítók: Folyó évi októbe: hó elsején városunkban »Somogyemegyei Segélyegylet« czimen egy öt éves ciklusra terjedő uj segítő egyesületet alakítunk. Minden üzletész után hetenkint 1 korona fizetendő. A heti befizetésekből befolyó összeg az üzletlajdonosoknak 5 és fél százalék kamatozás mellett fog kölcsönképen kiadatni. Minden jegyzett üzletész után 20 fillér beratási díj fizetendő. Akik az egyesületbe belépni szándékoznak, sziveskedjenek nevüket az üzletész számanak megjelölésével ez iven aláírni. Az aláírás az egyletbe való belépésre kötelez, a heti befizetés azonban 1906 évi január hó elsejéig késedelmi kamat felszámítása nélkül bármikor kezdhető. Kaposvár, 1905. szept. 3. Bakonyi Lajos dr., Bécsey Marton, Christ István Csukly Károly Czenthe Pál dr., Darnay Geza, Endrei Ákos., Gerő Zsigmond, Hirschmann Mór. Kelemen Sándor, Kertész Mano, Kovács Seb. Gyula dr., Legár Lajos, Madarasz Andor, Meszlenyi György Oszman Aurel dr., Papp Kálmán, Pellet Ignác, Peterka Jozsef, Rusa Ernő dr., Szalay Károly, Simonfay Lajos, Szilagyi Samu, Tankovits János, Vörös Nándor, Weisel Samu.

Kristóffy barátai gyűléseznek. A rendőrkapitányi hivatalnál bejelentetett, hogy t. hó 10-én vasárnap delután 4 órakor az Angol-kert felső részén a nemzetközi szociálisták nepgyűlést tartanak ezen napirenddel. 1. Az általános választó jog és a politikai 2. A munkások helyzete és határozati javaslat. A rendőrkapitány a bejelentést tudomásul vette s a nepgyűlésen a hatóságot személyesen fogja képviselni.

Eljegyzés. *Barváth* Gyula a »Dél-somogy« szerkesztője a napokban váltott jegyet *Bencze* Katussal.

Nem lesz ellenőrzési szemle. A hadügyminiszter rendeletet bocsátot ki, melynek értelmében a folyó évben nem lesz ellenőrzési szemle. Beavatott körökben azt állítják, hogy e rendeletnek ninesen politikai jelentősége és a szemle csak azért marad el, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy ezen szemlék nem felelnek már meg azon rendeltetésüknek, hogy a nem tényleges állományu legénységet evidenciában tartásák.

Gyászrovat. A városnak egy régi, köztisztület és általános szeretetben állott polgára, a kaposvári kir. törvényszéknek hosszú évtizedek során, munkás, képzett és igazságszeretetéről mindenki által ismert bírása, *Tarcsay* Károly kir. itelő tábiai bíró a múlt vasárnap hirtelen meghalt. Temegetése nagy részvét mellett kedden delután ment végbe.

Vonat elgázolás. A kaposvár-fonyódi vasut vonalon a csütörtökön delután Fonyódról jövő vonat Osztopán állomás előtt levő átjárón keresztül döcögő polgár kocsját elütötte. A kocsi teljesen összetörtött, nagyobb baj azonban nem történt, mert a lovakat hajtó polgár a lökes

következtében a kocsiból kirepült, a lovak pedig megbokrosodva a szerszámot eltépték és vad iramodásban elfutottak.

Vadok szállítása és eladása. A belügyi ügyvezető elrendelte, hogy a vármegye területén a vadok eladása és szállítása vagy vásárlása csakis a vad jogos szerzését bizonyító igazolványok előmutatása mellett történhetik. A belügyi ügynök e rendelete a rendkívüli módon elharapódzott orvvadászatot akarja megszorítani.

Kristóffy az agitátor. A Magyarország írja, hogy Kristóffy valóságga agitál a budapesti nagyiparosok közt, hogy szeptember tizenötödiken adjanak szabad napot munkásainak és hogy ne vonják le nekik az aznapi munkabért. Ahol azonban mégis levonják, ott Kristóffy a szabadelvűpárti pártkasszából fogja kártalanítani a tüntetőket.

Szaporodnak az egyesületek. Egy régebb idő óta készülőben levő egyesület a »Kaposvári Testgyakorlók Köre« befejezte a szervezkedés nehéz munkáját s f. 10-én tartja alakuló közgyűlését a városházán. Az új egyesület a sport több kedvelt nemét ölelte fel, melyek mindegyike a testedzés előmozdítását célozza. Ilyenek a tornázás, vivás, labdajáték, bicziklizés, czellövés. Az egyesületbe nőtagok is felvétettek.

Lopás az internátusban. A magyar államvasutak nevelő intézetében lopás történt, Tepnapeiőtt delután 6—7 óra között, midőn az összes szolgaszemélyzet lakásáról tavol, a növendékek pedig a vacsoránál voltak, ismeretlen tettes az intézet deszka kerítésen bemászott s a szolgák nyitott szobájából ezek, valamint az intézet kárára mintegy 200 korona értékű ruhaneműket és értéktárgyakat elloptott. A gyanu a helyi viszonyokkal ismerős egyik elbocsátott szolgára irányul.

Verekedés. Penész József kaposvári lakos, ki mint tartalékos katona jelenleg a 44. gyalogezredhez van bevonulva, a Zárda- és Kontrási-utca sarkán berugott állapotban belekötött az ott álló czivilekbe s Peterka Janos segélyegyleti szolgálva verekedést kezdett. A csoportosulást előidező verekedésre figyelmesek lettek a Szanto laktanyában is s egy katonaiőnjárat elfogta Penészt es bekiserte. A verekedő katona az ezredparancsnokságnál bejelentetett.

Loforrázta. Bertalan Janosné szül. Mós Lidi és Fujsz Janosné a Pecs-u. 28. sz. alatt egy hazban laknak s ellenséges viszonyban élnek. Fujszne azt beszélte Bertalanné férjének, hogy neje megcsalja, amiért Bertalan megverte a nejet, majd ugyancsak Fujszne hangosan hirdette a házbelieknek, hogy »Lidinek van pénze kujtorgásra, de az enyemet megadni nincs« e miatt hevesen összeperelték, miközben Fujszne a konyhából egy fazék forró lugot hozott es az ablakon át Bertalannét, ki az ablaknál ült leöntötte. A forró lug Bertalanne egész mellett, ket karját es arczat egészen összeegette. A sérülések súlyosak. A büntető eljárás Fujszne ellen megindítatott.

Olcsóbb lesz a levélbélyeg. Az idei nemzetközi posta kongresszusnak egyik legérdekesebb tárgya isz a nemzetközi levélbélyegek kérdése. A nemzetközi levelezés könnyítése céljából ugyanis egyforma levéljegyeket fognak készíteni abból a czélből, ha valaki a külfölddel akar levelezni és a czimzettnek a válaszába czéljára levéljegyet akar küldeni, ezt a czimzett minden nehézség nélkül felhasználhassa. Arról is szó lesz a gyűlésen, hogy a levélbélyegek árát leszállítsák.

Szemétkihordás. Wesz Miksa kaposvári gyepmester ajánlatot adott be a

városhoz a szemétkihordásra. A polgármester megbízta a nevezetett, hogy a város belterületén fekvő hazakban összegyűlő szemétket — az istálló és sertésrágya kivételével — naponta hordja ki. A szemétkihordás évi díjai a következők lesznek: 1. Minden oly magánház után, melynek csak egy lakója van 8 kor. 2. Bérházakban minden lakó után 4 kor. 3. Minden lakás után, melyhez műhely is tartozik 8 kor. 4. Bolthelyiség és műhely után külön 4 kor. Ezen évi díjak felévenként előre fizetendők. A vállalkozó a megrendelő lakása előtt naponta az előre meghatározott időben tartozik kocsijával megjelenni a napi szemétket átvinni. Ezen szemétkihordás már most kezdetét veszi, míhelyt megrendelő jelentkezik.

KÜLFÖLD.

Bekötés ntan.

A portsmouthi meghatalmazottak missziójukat már véglegesen befejezték és már el is hagyták a kis kikötővárost, ahonnan a béke áldásai két országra kiáradtak. A még hátralevő dolgoknak, a ratifikálásnak már csak formalitás jellege van és csak utolsó akkordja a már megkötött békének.

Ma érkeztek első ízben részletes tudósítások a japáni, különösen tokiói zavargásokról amelyeket a béke megkötésének híre idézett elő. Ugy látszik, hogy a zavargások csakugyan komoly jellegűek voltak és a japáni nép nagy része többet várt, mint a mennyit a béke biztosított. A kormány erélyes intézkedései azonban helyreállították a nyugalmat. Különben is, úgy látszik, hogy a komoly elemek Tokióban tulsúlyban vannak és mindenestre meg tudják becsülni azokat az előnyöket, amelyeket a béke így is szerzett nekik.

Közgazdaság.

A kisiparosok és a pénzintézetek.

Milyen ellentétes a jelenlegi állapot! Az iparcikkék iránti szükséglet a lakosság szaporodásával folytonosan emelkedik és iparosaink mégis szegényednek, úgy annyira, hogy nagyobb részük csak toldozások-foltozásokból él, a mi persze sovány kereset, holott állíthatjuk, hogy munka tekintetében a magyar iparos ma már alig marad mögötte a külföldiek, sőt gyakran felül is mulja.

Ez az anomália abban leli magyarázatát, hogy a közvetítő kereskedelem legtöbb részben idegen gyártmányokat portál, a mennyiben a külföldi gyárosok hite t nyújtanak töke-szegény kereskedőinknek.

A kisiparosok meg tudnának felelni a követelményeknek, ha módjukban lenne a közvetítő-kereskedővel dolgozni. Mert az iparos lehet jó iparos, de még nem kereskedő, és viszont megfordítva; tehát egyik a másiknak kiegészítő részét képezi és el sem képzelhető egészséges ipar kereskedelem nélkül. E két elem összehozását pedig csak a hitelnyújtás kibővítésével lehetne elérni.

Nekünk nincs meg a közvetítő nagy kereskedő és bizományos, akik nemcsak hogy készpénzért veszik meg a kisiparos készítményeit, hanem még el is látják állandóan munkával. Iparosaink tudnak dolgozni, nekik csak munka kellene.

Utóbbival nem rendelkeznek, ellenben pénzintézeteink vannak feles számmal, és minthogy az ország nagyobb pénzintézetei mindenkoron megkövetelték, hogy az állam, megye, város stb. a közpénzeket millióit náluk elhelyezzék, ezzel szemben meg volna a morális kötelességük, az ipart és kereskedelmet legmesszebbmenőleg támogatni. Ez azonban eszük ágába sem jut. Nálunk csak prima pénzhitelket ismernek, azt is nagyobbára ingatlanok lekötése ellenében, a mihez ugyan nem szükséges »moralitás«.

Megteremtették az országos központi hi-

telszövetkezetet, de annak jótékony voltáról vajmi kevesen tudnak és nem is fognak tudni a legnagyobb állami támogatás mellett és dacára sem, mivel ugyanazt teszi, a mit más számtalan bank tesz, sőt még nehezebb feltételekkel, hitelképes embereknek, a kik ugy is kaptak és kapnak hitelt, kölcsönt ad, ellenben az egész kicsiny embert, egyáltalán nem támogatja, de sőt a vidéki hitelszövetkezeteknek sem adja meg a módot s nem nyújt segédkezet ahhoz, hogy támogathassa, holott pedig az volna azoknak az állami kamatnélküli millióknak a hivatásuk.

Felette nagy baj, hogy iparosaink sem értenek egyet, különösen abban, hogy védekezzenek a sok tönkrevető ellen, pedig együttesen, vállalva sok minden hasznosat tudnánk elérni, aztán nincs igaz szószólójuk, aki önzetlenül venné fel a harcot érdekeik megóvásáért. Pedig itt az ideje, hogy mindez ellen tennének valamit. Fogjanak tehát hozzá, mert csak a kezdet nehéz, aztán jobb később mint soha!

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Nyílt tér.*)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjában az alábbi soraimat közölhessem.

Hetek óta két helybeli »zuglap«, a melyeknek szerkesztői még ezelőtt 1 évvel Kaposvárt csak hírből ismerték, valóságos hajszát indítottak a helybeli tisztés mézáros-ipar üzöi ellen, hogy mi a céljuk ezen ideszalasztott nyálos száju uraknak azt ők tudják legjobban, de én is tudom, semmiesetre sem céljuk a nagyérdemű közönség érdekeinek megvédése, mert akkor valótlanságokat nem közölnének, hanem rámutatnának a hus drágaság valódi okaira, minthogy azonban az ő céljaikat elérni képtelenek, irnak tovább merő légből kapott hazugságokat. Hogy a n. é. közönség lássa, mennyire igazam van, álljon itt a következő:

A Somogyi Hirlap e hó 7-én megjelent száma egy statisztikai kimutatást közölt körülbelül 30 magyarországi város husáraitól, a melyek semmifele hivatalos jelleggel nem bírnak. Tehát e szerint a valóságnak meg nem felelhetnek. Ezen légből kapott statisztika szerint a mi városunkat állítja oda, mint 2-ikat a hus drágaságban, valótlan a mind azon fent címzett lapban megjelent, oda vittem Gerő urhoz a kaposvári husárjegyzéket, hogy a következő számban igazítsa ki a husárjegyzéknek megfelelően, mert azt nem az igazságnak megfelelően közölték, de ő azt nem tette. Továbbá a Somogyi Hirlap 206. számában egy cikk jelent meg, »próba vágás Szigetváron« címmel, az tehát igaz, hogy Szigetvár nagyközségnek kivételesen, minthogy történelmi város, megengedett, hogy belenézhesen az ottani bölcs hatóság a mézárosoknak a tányérjába, minden törvényes jelleget nélkülözve, elrendelték a próba vágást,

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

a melyhez engemet e hó 8-án hivatalosan megis hívtak és a mely próba vágásnál én megis jelentem, az is igaz, hogy a község megbízottjai a szentlőrinczi vásáron 3 darab tehent vett meg a próbavágás céljaira, még pedig két jó darabot 380 koronaért és egyet 156 koronaért, az utóbbi a paszszus szerint egy 10 éves fehér tehén volt, a melynek a szügyén ököi vartagságu daganat volt, a felvágás alkalmával genyedség és alut vér ömlött ki belőle. Továbbá zsir tartalom helyett vagyis jobban mondva faggyu helyett, 10 kiló hárgyát szedtek össze.

Ezen tételeket én jegyzőkönyvbe kértem felvenni. Ez volt tehát az első próba vágás, minthogy azonban csak a 3 darab levágása után lehet megejteni a számítást, a melynél én ismét jelen leszek, légből kapott hazugság az, hogy Szigetváron már az első darab levágása után a számadások megéjtettek volna és már 88 fillérben elő is irták volna az ottani mézárosoknak a hus kimérését. Annak idején amidőn még az élő 2 darab tehén is lelesz vágva, hivatalosan fogom kérni az eredménynek közzé tételét. Addig pedig még lehet elég hazugságokat a fent címzett lapoknak írni.

Zsivány és uszorás mézárosok tisztességes szavakéri pedig alkalomadtával mézárosokhoz illő módon fogunk elégtételt venni azon a két ideszalasztott nyálos száju ficzkón.

Szilagyi Samu,

Somogyvármegye mézárosok és hentések társ. elnöke.

398 sz. 1905. vht.

Árverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az gali kir. járárbíróság 1905. évi Sp. 462/6 számú végzése következtében Dr. Rusa Ernő ügyvéd javára Francz István ellen 240 kor. 69 f. s járuléka erejéig 1905. évi aug. hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt 725 kor. becsült következő ingóságok u. m. lovak, talaczkok, gabona szecskavágó, lószerszám, tüzfű nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az fenti kir. járárbíróság 1905. évi V. 181/2 számú végzése folytán 240 k. 69 f. tők-követelés ennek 1904. december hó 7 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 114 kor. 29 f. ben bírójlag már megállapított, költségek erejéig Mocsoládon alperes lakásán leendő eszközésére,

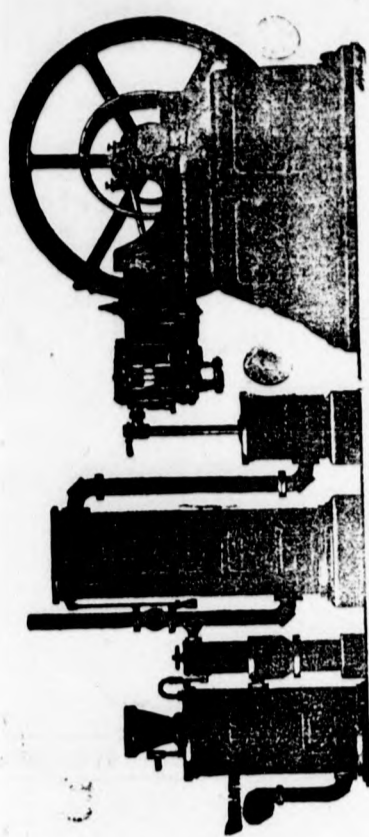
1905. szept. 12-en delutani 3 oraja

határidőül kitűztük és ahhoz a venni szándékozók ezennel o. y megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érin ett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alui is el fognak adatni.

Amennyiben az e árverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gal, 1905. szept. hó 1.

Raffinger Kálmán
kir. br. végrehajtó.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde. Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és loco-ebek, szén- és gáz-motorok, olaj- és petróleum-motorok és loco-ebek, szén- és gáz-motorok, olaj- és petróleum-motorok és loco-ebek. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú 2-3 fill. üzemi költséggel. — Költségtérítés és árjegyzék nyomtatás-gyártmány. —

HIRDETÉSEK

FELVETETNEK

A KIADÓHIVATALBAN.

Iszákosság nincs

≡ többé! ≡

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivóindta nélkül.

A COZAPOR többet ér mint a világ minden szőbe, sződe a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszeitelt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt nem feleség, testvér avagy gyermek egyaránt beadhatja a-ivónak tudta nélkül és az illető még csak nem is sejtje okozza javulását.

COZA a családok ezreit bekötötte ki ismét, sok sok ezer lértit a szegyeu és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt köpvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségére teljeses ártalmatlan.

Igyen próba 416 sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Melvelekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 416.)

62, Chancery Lane,

London, Anglia.

Könyvnyomdai

munkákat

jutányosan készít

Kéthelyi L. és Társa
KAPOSVÁROTT.

Kiadó boltok és lakás.

A Fő-utca és a János-utca sarkán levő

h á z b a n

EGY SAROK BOLT két (János- és fő-utcai) bejárással

egy bolt fő-utcai bejárással,

lakással és mellékhelyiségekkel

november 1-ére kiadó.

Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala ad.

3 uj tejfőző gép,
1 finom vadász fegyver
2 használt varrógép
és egy gramophon
olesön elado.

A NAP

szonációs tartalom.
1. Költés a nap híre.
A nap híre. 15 és 16 nap-
szertől magyar nap. p.

Felolós szerkesztő:
ERDŐS ANDRÁS.
Fonunkatás:
Ábrányi László.

Politikai
cikkek legnagyobb
részét írják:
Uy-án G. és
és Mezői E. 15.

Az összes lapok meg-
előzésével a nap kora
reggel megérkezik az
összes vidéki városokba.

**A legkitűnőbb magyar lap
a legolcsóbb is.**

Fizetés:
Hogykőre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztő seg. és kiadóhivatal:
Budapest, Kalk Szilárd-utca 9.

BUDAPESTI
HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyakban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

Harisnya fejelések elváltatnak.
Számos elismerő levél. Árjegyzék kívánatra ingyen.

BUDAPESTI HARISNYGYÁR
főraktár

V. Fürdő-utca 1/a.

„FOGADO”

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

Egyedüli legelterjedtebb heti
és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

NE VEGYEN
CZIMBALMOT vagy
HARMONIUMOT

míg REMÉNYI MIHÁLY műhangszerész legújabb képe
árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.
Budapestről, Király-utca 45. l. szám.

SIKERÜLT

ezer vég fekete és sötétkék nagyon finom posztót és kangarn szövetet egy csődbejutott posztógyárostól potom áron megvenni; ez okból szétküldünk vidékre utánvétellel a fenti szövetekből egy teljes férfiöltönyre elegendő három métert

CSAK 5 FRTÉRT

Országos Posztókitvíteli Aruház,

Budapest, Rottenbiller-utca 4/b. Félémelet.

Minták a nagyforgalom miatt nem küldhetők;

Zománczozott edényt

kiváló minőségben mégis bámulatos olcsó árban, mint 6 lábast, és 6 fazékot különböző nagyságban 1 frt. 83 kr.-ért, 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábas 3 frt. 47 kr.-ért és mosdókészlet, mely 1 lavor, vizesveder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 drb. 2 frt. 92 kr.-ért ingyen csomagolva utánvét mellett szállítok.

WEISZ B.

gyári raktár

Budapest, Csengery-utca 72. szám

A vegyileg megvizsgált, amellett hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak talált

„SZORVÉSZTŐ”

eltávolítja a hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczszőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot, és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII Nyár-u. 18.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mor csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban a mohai

AGNES

Orrás mint természetes szénas és ésványvíz, feltétlenül tisztá, kellemes és nicsó savanyuvíz; dús szénsavtartással fogva nem csak biztos óvószer fertőző klemek ellen, hanem a benne fagyalt fyóg sóknál fogva kitünő szere a leg-ülönfélőbb gyomor, légsző- és hugyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél és légszőhuruitól szabadulni akarunk.
Dr. Kély.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágytány és emésztési zavarok állnak be.
Dr. Gethardt.

Használjuk a mohai Agnes forrást, ha vesebajt gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használju' a mohai Agnes-forrást ha májbajtól és sirtagságtól szabadulni akarunk.
Dr. Glase.

Háztartások számára másfél literesnél valanivel nagyobb üvegekben minden kertes értékű mestersegesen szén savval telített viznel, sőt szóda-viznel is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz Kedvelt borviz.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaáglóban.